

Vinkkejä ja oppeja onnistuneen etämaastokäynnin toteuttamiseksi!

Webinaarin ohjelma

12:00	Avaus ja taustoitus	Jani Antila, Tapio
	Etämaastokäynti metsänomistajalle	Tarja Anttila, Tapio
	Koulutuksellinen etämaastokäynti	Jani Antila ja Riina Hautala, Tapio
	Etäosallistujien kokemukset ja tulevaisuuden näkymät	Antti Lähtevänoja ja Jani Holopainen, Helsingin yliopisto
12:55	Loppukeskustelu ja linkit maistiaisiin	Jani Antila, Tapio

Vinkkejä ja oppeja onnistuneen etämaastokäynnin toteuttamiseksi!

Digitaalisuuden hyödyntäminen maastokäynneissä -hankkeen webinaari 24.11.2022

*Jani Antila, Riina Hautala, Tarja Anttila ja Niko Pöllänen; Tapio
Mika Rekola, Antti Lähtevänoja, Hanna Antola ja Jani Holopainen; HY*

Vinkkejä ja oppeja onnistuneen etämaastokäynnin toteuttamiseksi!

Webinaarin ohjelma

12:00	Avaus ja taustoitus	Jani Antila, Tapio
	Etämaastokäynti metsänomistajalle	Tarja Anttila, Tapio
	Koulutuksellinen etämaastokäynti	Jani Antila ja Riina Hautala, Tapio
	Etäosallistujien kokemukset ja tulevaisuuden näkymät	Antti Lähtevänoja ja Jani Holopainen, Helsingin yliopisto
12:55	Loppukeskustelu ja linkit maistiaisiin	Jani Antila, Tapio

Miksi ja mihin etämaasto? – Lähtökohdat

- Lähtökohtana ajatus tuoda maastosta kokemus ja opit niille, jotka eivät muutoin osallistuisi
  - Toisaalta myös hyvä tapa kerrata asioita, vaikka olisi maastossa ollutkin
- Syitä monia: etäisyys, ajankulu, sairastuminen, hinta tms.
- Tavoitteena löytää matalan kynnyksen kustannustehokkaita menetelmiä
  - → Ei korvata perinteisiä opetusvideoita tms.
  - → Ei korvata maastokäyntejä itsessään

Kevyt toteutus
Opettaminen
Parempi kuuluvuus & näkyvyys
Ajansäästö
Erialaisten kohteiden kuvaaminen
(vuodenajat, sijainti)

Kuva havainnollistaa paremmin kuin teksti
Ajansäästö
Etämetsänomistajat
Saavutettavuus
Oppiminen
Uudelleen katsominen
MO:n lähettämä videokuva

Ennako-odotukset Somekysely

Plussat – miksi käyttäisin

Metsäammattilainen

Maanomistaja

Miinukset – miksi välttäisin

Huonot yhteydet
Työläs (ajallisesti ja hlömäärältä)
Mielenkiinnon ylläpitäminen
Tekninen laatu

Huonot yhteydet
Luontokokemuksen puute, vieraantuminen
luonnosta
Kanssakäynti metsäasiantuntijan kanssa jää
ohueksi, luottamuksen rakentaminen
Ikä
Pelko maastokäyntien korvaamisesta

Mitä on tehty? – Hankkeen pilotit

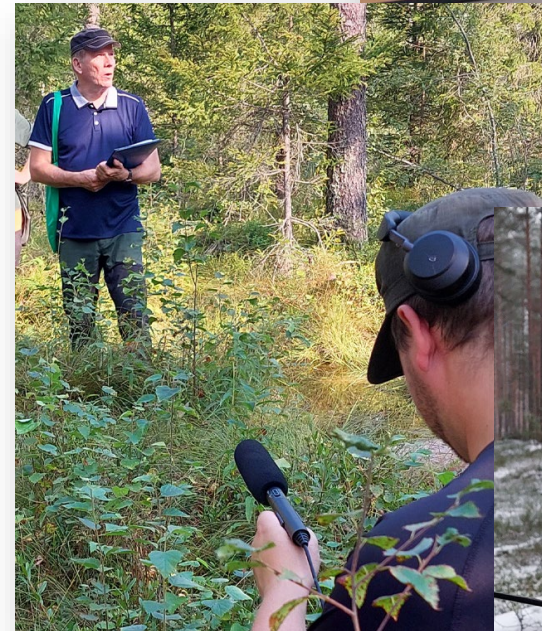
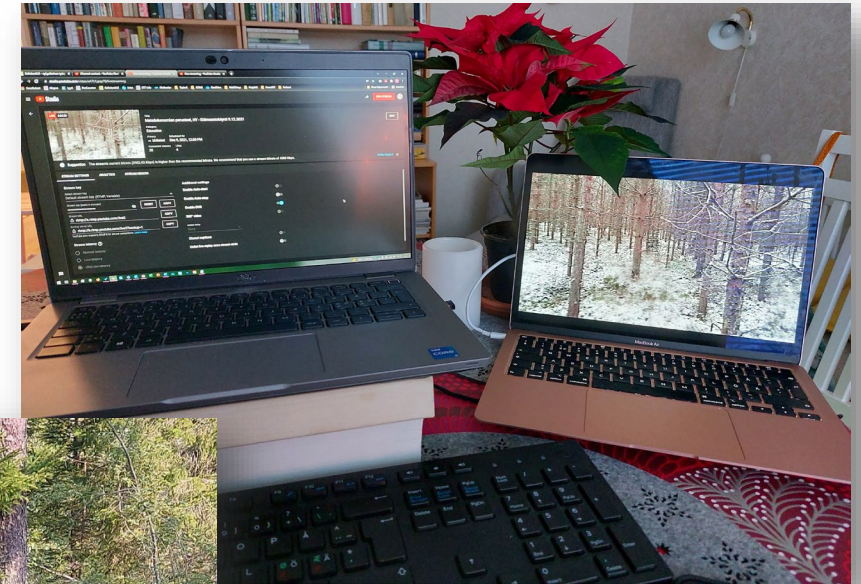
Pilotti	Ydinajatus	Aihe	Tekniikka	Ajankohta	Sijainti
Opiskelijat	Luento metsästä johdettuna	Puustotunnusten määrittäminen ja kannattavuus	Live + Tallenne	12/21 + 12/22	Helsinki
Metsäneuvoja	1-to-1 videopuhelu (+ myöhempi toimistoesittely)	Metsän tilan kartoitus	Live + Tarinakartta	10.5.2022	Lahti
Live	Ison ryhmän etämaastokäynti maastosta johdettuna	SUO-hankkeen maastokoulutus	Live	17.8.2022	Oulu
Tallenne	Ison ryhmän etämaastokäynti toimistolta johdettuna	Turvi-hankkeen koulutustilaisuus	Tallenne	11.10.2022	Pudasjärvi

Mitä tarvitaan? – Etämaastoilun työkalut

- Laitteisto
  - Langattomat mikrofonit (~ 250 €)
  - Haulikkomikrofoni (~ 100 €)
  - Gimbaali (~ 250 €)
  - Älypuhelin
  - Varavirtalähde (akunkesto ilman 1-3 tuntia)
  - Kuulokkeet monitorointiin
- Sovellukset
  - Youtube-tunnukset videoiden jakamiseen (ilmainen)
  - OBS-ohjelma (ilmainen)
  - Videoeditori (myös ilmaisia tai ~ 25 €/kk)
  - Streamlabs-puhelinsovellus (ilmainen)
  - FiLMic Pro -puhelinsovellus (~ 5 € kertamaksu)
  - Speedtest-puhelinsovellus (ilmainen)
  - Operaattorien kuuluvuuskartat (ilmainen)
- Henkilöstöresurssit
  - Maastossa vähintään yksi, mielusti kaksi
  - Toimistolla vähintään yksi riippuen toteutustavasta

Etämaastokäynti metsänomistajalle

1. Live-yhteys metsästä

*2. Tarinakartan
hyödyntäminen*

TAPIO

Metsänomistajan etämaastokäynti

Live-yhteys metsästä

- Tilakäynti metsäpalstalle Kanta-Hämeessä
- Metsäneuvoja maastossa ja maanomistaja(t) etäyhteyksien päässä
  - Pilotissa maastossa oli useampi henkilö, mm. erillinen kuvaaja metsäneuvojan lisäksi
  - Metsäneuvojan mahdollista myös omatoimisesti tehdä kuvausta gimbalin avulla.
    - Käytännön hankaluutena kuvauksen toteuttaminen, jos mukana kartta tai metsäsuunnitelma – helpompi toteuttaa kahden ihmisen voimin maastossa.

- Testissä Youtube Live-lähetysmuoto
  - Tavoitteena parempi kuvan- ja äänenlaatu
- Usean kuulijan osallistaminen haastavampaa, 1:1 käynnillä keskustelu todennäköisesti sujuvampaa

- Vaatii kohteen, jolla toimivat yhteydet (tai tallenneversio)
  - Liikkuessa kuvioden välillä yhteydet pätivät, pääsääntöisesti hyvä yhteys

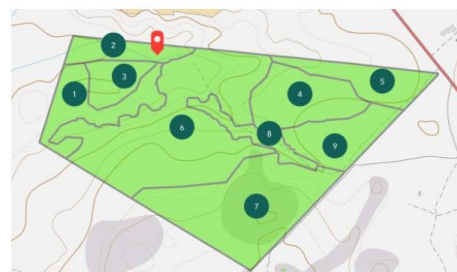
#Etämaasto-opit

- Kokous- ja viestintäsovellusten kuvanlaatu heikko
- Keskusteluyhteys striimaamalla haastava (viive)
- Videokuvan liike pidettävä riittävän rauhallisena, vaikka liikutaan

Tarinakartta tallennemuotoisena tilakäyntinä

- Mahdollista vertailla kuvio- ja puustotietoja, tietoa hiilivarastosta, toimenpide-ehdotuksia sekä arvioituja tuloja videokuvaan ja valokuviiin
- Muita käyttökohteita mm. ympäristökohteiden esittely, virkistysalueet, myrskytuhot
- Metsäneuvojan sanallinen kuvaus & tarkennukset kuviolta
- Myös kartta-aineiston yhdistäminen taustatiedoksi
- Toteutus helppoa, 360-videoilla tai tavallisilla videoilla

Kuvion perustiedot

Pinta-ala: 0,4 ha
Puulaji: Kuusi, mänty, hieskoivu
Tilavuus: 141 m³ (316 m³/ha)
Keski-ikä: 70 v.
Kasvu: 8,2 m³/v

Koulutukselliset etämaastokäynnit

1. *Livelähetys metsästä*
2. *Maastokoulutuksen
tallenne*
3. *Livelähetys toimistolta*

Livelähetys metsästä – Opiskelijat

- Hankkeen ensimmäinen pilotti, osallistujia noin 30
- Etäluento Helsingin yliopiston metsäekonomian perusteet -kurssin opiskelijoille
- Varustus
  - Älypuhelin ja varavirtalähde
  - Gimbaali
  - Langaton mikrofoni + haulikkomikrofoni
  - Toinen älypuhelin yhteydenpitoon toimistolle
  - Tietokone ja monitorointi toimistolla
  - Puhujilla omat puhelimet, joissa Zoom-kokous
  - 360-kamera ja tietokone
- Resurssit
  - Maastossa 4 henkilöä + puhujat, toimistolla kaksi henkilöä
  - Mahdollista toteuttaa tarvittaessa myös yksin tai kaksin
- Menetelmä
  - Livelähetys Youtubessa, keskustelut Zoomissa

#Etämaasto-opit

- Livelähetyksissä kohdevalintaa rajaa verkkoyhteys
- 360-kamera soveltuu vain tallenteisiin
- Gimbaali, puhelin ja langattomat mikit 👍
- Talvi 👎

Livelähetys metsästä – Hankekoulutus

- Etäosallistuminen Teams Liven kautta Oulun Hiukkavaarassa metsäammattilaisille järjestettyyn koulutukseen (SUO-hanke)
- Osallistujamäärä (etänä 27 hlöä) saatiin tuplattua etäosallistumismahdollisuuden ansiosta
- Varustus:
  - Älypuhelin ja varavirtalähde
  - Gimbaali
  - Langaton mikrofoni + haulikkomikrofoni
  - Toinen älypuhelin ja kuulokkeet monitorointiin sekä yhteydenpitoon toimistolle
  - Tietokone ja monitorointi toimistolla
- Resurssit:
  - Maastossa kolme henkilöä + puhujat, toimistolla yksi (tarvittaessa onnistuu yhdellä maastohenkilöllä)
  - Livelähetyksen vuoksi kohteessa oli käytävä mittaamassa verkkoyhteydet ennen toteutusta
- Menetelmä:
  - Teams Liven kautta esitetty Youtube-livestriimi maastosta
  - Vain chat-keskustelu mahdollista etäosallistujille

#Etämaasto-opit

- Lähetyksenopeus oltava 3 mbit/s, mielusti 4-5 mbit/s
- Usean puhujan äänet talteen haulikkomikrofonilla
- Livelähetyksen 1-2 min viive huomioitava maastossa
- Riskinä, ettei etämaastokoulutus onnistu lainkaan

Maastokoulutuksen tallenne – Opiskelijat

- Helsingin yliopiston opiskelijoiden etämaastokäynti osana vuoden 2022 metsäekonomian perusteet -kurssia
- Mika Rekola ja Hanna Antola järjestävät
- Toteutus tulossa joulukuussa
- Alustana Moodle-oppimisympäristö, jonne rakennettu tehtäväkokonaisuus vuoden 2021 livelähetyksen tallenteesta

MOODLE 3.11

KURSSIKATEGORIAT

SUOMI (FI)

HANNA ANTOLA

Arvioi puuston pohjapinta-ala

13 ppa/m2/ha

22 ppa/m2/ha

28 ppa/m2/ha

Maastokoulutuksen tallenne – Hankekoulutus

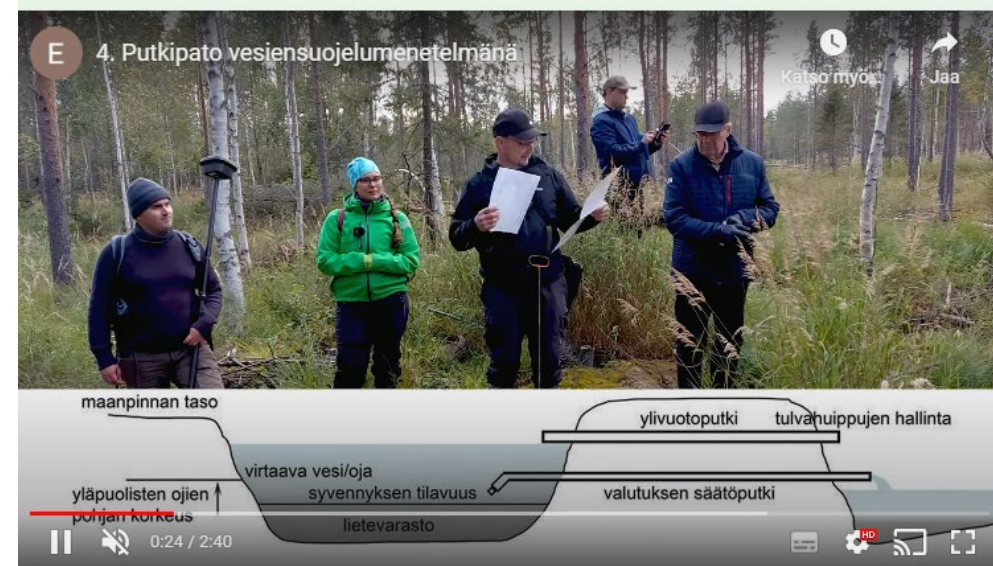
- Turvi-hankkeen maastokoulutuksen tallentaminen paikan päällä Pudasjärven Virtalansuon hankealueella sekä koulutustilaisuus toimistolta käsin
- Osallistujia 35 hlöä, toteutettiin tavallisena Teams-palaverina
- Varustus (koulutusmateriaalin tallentaminen maastossa):
  - Älypuhelin
  - Gimbaali
  - Drone
  - 360-kamera
  - Langaton mikrofoni
- Resurssit
  - 5 henkilöä maastossa kuvaamassa koulutusmateriaalia
  - 4 henkilöä tuotti koulutusmateriaalit ja oli fasilitoimassa koulutusta Teamsissä (puheenjohtaminen, chat-ohjeistukset, osallistavat kyselyt)
- Menetelmä
  - Teams & editoituja tallanneklippejä upotettuna Forms-kyselysivulle, joka osallistujia ohjeistettiin avaamaan selaimen koulutuksen ajaksi
  - Aktivoivia Forms-kyselyitä ja keskusteluosiot tallenteiden välissä Teamsissä

4. Putkipato vesiensuojelumenetelmänä

Aloita alla oleva video, kun saat kehotuksen Teams-kokouksessa.

Kun video on päättynyt, palaa takaisin Teams-kokouksen ikkunaan tai pidä se koko ajan näkyvillä esimerkiksi toisella näytöllä.

Paina Seuraava/Next vasta sitten, kun Teams-kokouksessa näin kehoitetaan.

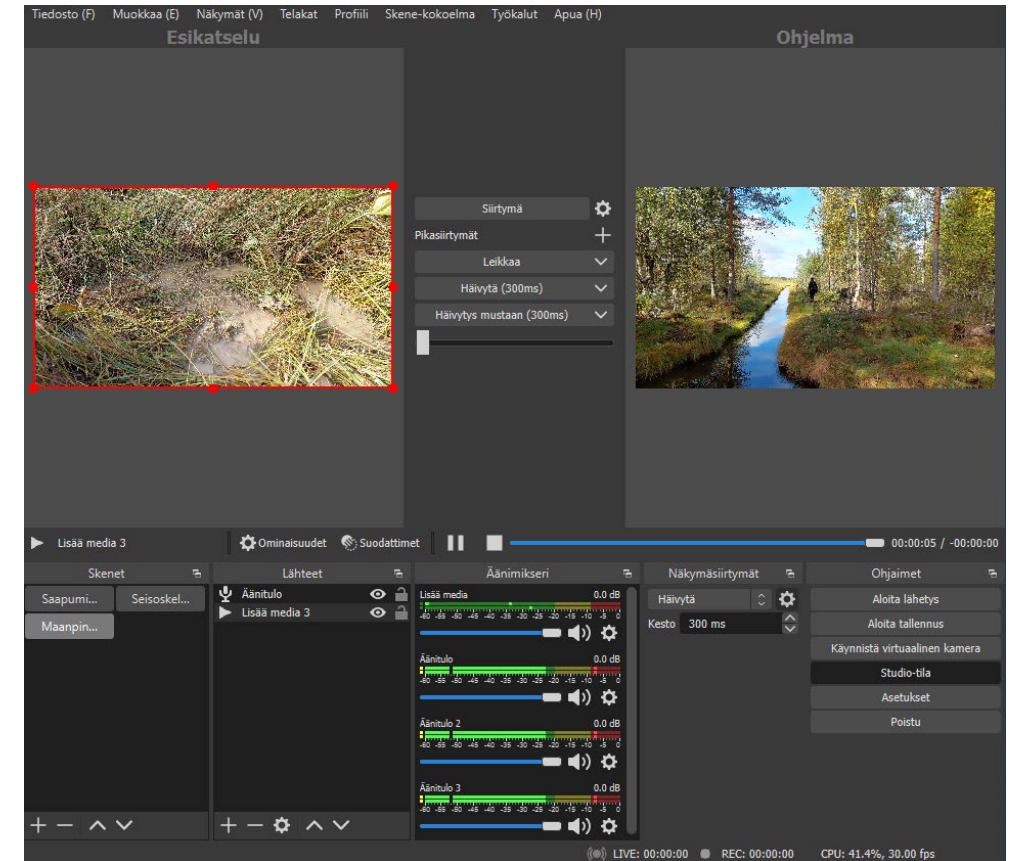
#Etämaasto-opit

- Äänien monitorointi tallentaessa
- Äänien varmuuskopiointi tallentaessa
- Editointiin hyvä varata aikaa ja asiantuntemusta
- Osallistujien opastamiseen panostettava

Livelähetys toimistolta – Hankekoulutus

- Kohteen videotallennus erikseen maastossa, jonka esittely livepuheena toimistolta osana Turvi-hankkeen koulutustilaisuutta
- Osallistujia 35 hlöä
- Varusteet
  - Älypuhelin
  - Gimbaali
  - Kaksi tietokonetta toimistolla
- Resurssit
  - Yksi ja sama henkilö voi käydä maastossa sekä pitää koulutuksen myöhemmin toimistolta käsin
  - Chat-tukena ja järjestelyissä hyvä olla vähintään yksi lisähenkilö
- Menetelmä
  - Tallenneklippejä OBS-ohjelman kautta esitettynä
  - Kouluttajan puhe livenä striimin päälle puhuttuna
  - Keskustelut chatin kautta kesken esityksen ja puhumalla esityksen jälkeen
  - Muutoin kuten edeltävässä menetelmässä (sama koulutustilaisuus)

#Etämaasto-opit

- Vaatii vetäjältä osaamista, mutta osallistujat kokivat mielekkääksi
- Vähemmän editointitarvetta kuin pelkissä tallenteissa
- Mahdollistaa kysymyksiin vastaamisen

Hankkeen aikana kertyneet opit

Mikä on sujunut?

- OBS-pohjainen tallenne-esitys
- Videotallenteet sellaisenaan
- 360-video tallenteissa
- Live-lähetys hyvien verkkoyhteyksien ääreltä
- Ajankohtaan sitomaton tarinakartta

Missä on ollut haasteita?

- Verkkoyhteydet...
- Osallistaminen ja keskustelujen vähyys
- Äänenlaadun varmistaminen sekä tallenteissa että livessä
- Kokousasetusten optimointia ja osallistujien opastamista

Mitä jatkossa, miten hyödynnettävissä metsäalalla?

- **Ketkä hyötyvät?**
  - Metsänomistajat ja metsäammattilaiset
  - Oppilaitokset
  - Hankkeet ja muut koulutukset
- **Mitä osaamista tarvitaan?**
  - Videokuvaus
  - Videoeditointi (tallenteet)
  - OBS-ohjelmisto ja striimaus (live toimistolta)
  - Metsäalan asiantuntemusta kuvaajilta
- Hankkeen tuloksena luodun opastuksen avulla menetelmä kaikkien kiinnostuneiden käytettävissä matalalla kynnyksellä
  - Julkaistaan myöhemmin tänä vuonna

Jani Antila
ASIAANTUNTIJA
jani.antila(at)tapio.fi
+358 29 432 6006

Tarja Anttila
ASIAANTUNTIJA
tarja.anttila(at)tapio.fi
+358 29 432 6014

Niko Pöllänen
METSÄTIETOASIAANTUNTIJA
niko.pollanen(at)tapio.fi
+358 29 432 6018

Riina Hautala
VIESTINTÄASIAANTUNTIJA
riina.hautala(at)tapio.fi
+358 29 432 6050